

KURSBREV 2

- ANVÄND DINA SINNEN

Här är ett exempel på eleven Stinas inlämningsuppgifter och vår respons.

Inlämningsuppgift 1

Uppgift: Beskriv *din helgfrukost i detalj*

Jag skruvar isär espressokannan och lyfter ner plåtburken från hyllan. Doften av färsköppnat kaffepaket stiger i köket. Jag fyller insatsen till brädden med bönor och trycker till så att de packas. Skruvar ihop och sätter på plattan. Tar fram ost och Bregott ur kylan. Skär upp en packe gurkskivor. Skärbrädan är full av gårdagens smulor som knottrar mot handflatan när jag sopar bort dem för att bereda plats för dagens skivor. Skivorna får sedan en sejour i brödrosten. Den minsta blir bränd till sot i kanterna. Mjölken kokar. Kaffet kokar. Lukten av kola, rosteri och eldsvåda blandas samman över DN:s ekonomisidor. Jag sockrar kaffet. Sätter tänderna i gurkan. Hur ska vi göra barnen arvslösa? Juristen svarar.

Vår respons:

Ett underbart slut. Det påminner om den eminente reporter Marianne Höök som blandade vardag med världspolitik i sina texter.

Du har rytm och melodi i texten, särskilt från brödrostningen. Vi lärare har lite delade meningar om ordet färsköppnat. Ett kreativt nyord - man vet precis vad det betyder - eller snubblar man på det vid läsningen!? Du skulle kunna göra texten ännu mer detaljerad och exempelvis tala om att gurkan var rank, ekologisk och odlad i närheten. Det behöver ju inte vara sant om det gör en bra bild.

Texten fungerar i all sin enkelhet och den lakoniskan slutklämmen lyfter den rejält.

Inlämningsuppgift 2

Uppgift: Gör nu *en dikt om frukosten*

Café au lait

Skruva isär, packa, skruva ihop

Gårdagens smulor som knottrar mot handen

Doften av kokande mjölk, bränt bröd, malt kaffe

Sval gurka mot heta tvister

i dagspressen

Vår respons:

En dikt med rytm och bra radbrytning.
Motsättningarna gör att den hettar till lite på slutet. Hur skulle dikten bli om du valde två rader som var en fortsättning på frukosthantverket eller något helt oväntat?
Sval gurka mot heta vrister
Jag är sugen på kärlek

Inlämningsuppgift 3

Uppgift: Skriv en berättelse *om en pojke som står i ett gathörn och fryser*

För att stänga om glipan i halsen drog han upp axlarna. Öronen hade redan tappat känslan. Han försökte nu stå helt still för att magasinera den lilla värmen han hade kvar. Kylan smög in i springorna. Mellan sockkanten och jeansfållen. In under jackan. Genom de tunna sulorna från kålen i marken. Han var tvungen att stå där i gathörnet så att de skulle se honom. Inne i gattet inbillade han sig att det var lä. Huvudet värkte av snålblåsten från vänster som liksom tilltog när den rundade hans kropp. Om åtminstone väggen bakom gett lite värme. I stället var den bara våt och kall. Djupt tryckte han ner händerna i fickorna. Fukten från hamnen och Behrings hav, bortanför bukten, svepte in byggnaden i något råkallt, hårt och övergivet. En mörkblå passad körde förbi utan att sänka farten. Trasade sönder ytan av is på pölen i vägbanan. Smutsgrå slask stänkte upp på trottoarkanten. Skulle han behöva stå här länge till skulle han vara död. Bröderna Dubrees skulle få hacka loss honom. Två strålkastare svepte upp borta vid stadsbiblioteket. Snöblandat regn for i ljusskenet som närmade sig. Hoppet steg. Pojken blev bländad ett kort ögonblick, sedan blev baklyktorna synliga. Bilen försvann bortom kröken och han var åter ensam i kylan.

Vår respons: Du har skrivit en karg, mycket detaljerad text med stark igenkänning. Trots att vi inte varit utsatta på samma sätt, så kan vi lätt känna igen oss i att vara ensam, utlämnad, frusen. Ända in i benmärgen. Texten har en snygg ingång och ordvalet "magasinera" fungerar förvånansvärt bra.

Del två i berättelsen från: "Fukten från hamnen..." är detaljerad och trovärdig. Texten är tät, andtruten och lockar till fortsatt läsning. Man ser den vita andedräkten framför sig och känner iskylan mellan sockkanten och jeansfållen.

Det är dessutom en bra start på en berättelse. Texten känns lagom detaljerad och sinnena används frikostigt utan att man någonstans tröttnar på att läsa. Här ser man en god och spännande fortsättning framför sig.
OBS stavfel (kålen -> tjälen)

Inlämningsuppgift 4

Uppgift: Skriv en text om *en resa du gjort eller skulle vilja göra*.

Jag hittar ett ledigt tvåsäte. Det hör verkligen inte till vanligheterna. Ett par dragkedjor dras ner bakom mig. Jag knäpper upp och fläker ut jackan och plockar fram mobilen ur innerfickan. Det går av bara farten. Det var plånboken jag skulle ha. Kollar ändå att telefon står på ljudlöst. Trots att jag gjorde det innan jag steg på. Inga meddelanden. Konduktören kommer och ber om biljetterna. Han ser trevlig ut. Stor och mörk, ung och vänlig. Jag ger honom kortet och ler en smula. Det är ju morgon. Många av passagerarna är nog sura. Kvinnan på andra sidan gången sminkar sig, lägger rouge med en fluffig borste, håller sedan på med en penna i ansiktet. Nästa gång jag kikar är mobilen uppe och hon trycker på knapparna. Jag tänder en av lamporna ovanför sätet. Fel lampa. Den tomma sitsen bredvid badar i ljus. Varenda dag väljer jag fel lampa. Varenda dag försöker jag lista ut vilken som är den rätta. Tittar på riktningen. Försöker minnas placeringen. Varenda dag missar jag. Släcker och tänder den andra. Jag tar upp min bok. En tidning prasslar. Någon stänger en väska. Det knäpper i inredningen. Tåget klickar och gnisslar i spåret tills högtalarna annonserar Lunds central och önskar alla en trevlig resa, en fantastisk dag och välkommen åter. Jackor dras på, persedlar samlas ihop. Kort stillestånd. De som ska av har lämnat kupén. De som ska på väntar på att få gå ombord. Jag försvinner i boktexten. Snart hörs klapper av klackar, dragkedjor, plagg som hasar mot plagg och startljud från laptops. Jag får sällskap. En man. Äldre. Det vet jag utan att se efter. Tung andning. Han har nog skyndat sig till tåget. En kvinna svarar i sin mobil. Hon pratar. Enda rösten i hela vagnen. Människan framför är inte sen att ingripa. Pekar mot skylten. Den med rött streck. Rött över mobilen. Den med pekfinger mot mun i profil. Då händer något säreget. Mobilprataren varken ursäktar sig eller blir irriterad. Hon avslutar bara samtalet och stänger av telefonen. Malmö central. Jag har tappat mössan.

Vår respons:

Mobilen är ett ankare i den här texten. Det är ett spännande grepp där någon åker tåg, ser bilder passera revy och återvänder till sin mobil. Två observanta ögon registrerar svalt och sakligt.

Du blandar stackatoliknande korta meningar med långa. Det ger dynamik. Hörseln har huvudrollen här. Snyggt med de många ljudintrycken. Det märks att man är mer van vid att det som ses beskrivs, därför uppskattar man så mycket mer att läsa om det som hörs. Avslutningen är mycket bra, där jag:et torrt konstaterar att hon tappat mössan!

Varning dock för en tendens till longörer. Om du t ex skriver: "Kollar ändå *en gång till* att telefonen står på ljudlöst" kan du stryka hela nästa mening. Det är egentligen tempo i storyn, folk in och folk ut, så det är synd att ibland tappa farten med för många ord om samma sak.

Och: "Det hör verkligen inte till vanligheterna." kan bli nåt snärtigt som ger samma intryck. Typ: "Jackpot!" eller nåt annat som stämmer med hur jag:et brukar uttrycka sig.

Inlämningsuppgift5 - eleven har valt en av flödesövningarna.

Övning 3 - flödesskrivning, 6 minuter

Uppgift: Beskriv *hur frukten ser ut så detaljerat du kan*

Rövhålet på päronets feta bak tycktes kika på henne. Det där ögat såg faktiskt ut att ha fransar. Skalet var inte heller helt olikt hud. Bortsett från bottenfärgen i samma ton som nyutsprungna björkblad hade det små prickar i koppar. Som porer. Knottror. Där frukten välvde sig mot underlaget var höljet flammigt. Tummat och ärrat från transporten över Nordsjön, paketeringen i Normandie och Berits famlande bland frukt och grönt på City Gross, Landskrona. Hon tog tag i skaftet, brunt som kryddnejlika, lyfte päronet från golvet och la det överst i högen. Tog sedan ett av de andra och la i påsen.

Vår respons:

Vilken rivstart. Helt underbar! Just för att här går det undan med både mod och humor. Liknelsen med ögonfransar är briljant. Den kommer läsaren att bära med sig i minne varje gång hon närmar sig ett päron. Liknelsen mellan skal och hud är inte ny, men den fungerar. För att inte tala om hur ett päron ser ut bakifrån - det finns ju en anledning till att man talar om päronhäck. Därefter kommer transporten: över Nordsjön till Landskrona. De raderna personifierar päronet och sätter det i ett närmast globalt sammanhang. Kul grepp. Slutligen serveras vi ett typiskt kundbeteende. Från början ända fram till slutet är igenkänningsgraden hög. Och vi har dessutom fått följa päronets hela väg från Frankrike. Vi ska heller inte klaga på strömmen av metaforer texten igenom. Att de är många känns som ett medvetet grepp.